

Přehled nejčastějších chyb/nedostatků identifikovaných v rámci sestavování a předkládání výkazu za rok 2021 zprostředkovateli finančních služeb (dále jen „výkaz“), včetně úprav v nastavení výkazu za rok 2022 a doporučení k podávání výkazu

- 1) Z důvodu velkého množství dotazů týkajících se kontroly *SI_008 - (Počet zprostředkovaných smluv povinnou osobou podle AML zákona musí odpovídat sumě zprostředkovaných smluv ve všech oblastech, ve kterých je vykazující subjekt povinnou osobou. Na řádcích 2-9 v datové oblasti ZFS01_13 tedy musí být uvedeny hodnoty, jejichž součet se rovná součtu smluv zprostředkovaných ve všech pro vykazující subjekt relevantních oblastech vyjma neživotního pojištění. ZFS01_13[2,1] až ZFS01_13[9,1]) se musí rovnat ZFS01_21[1,3], ZFS01_21[1,4], ZFS01_22[1,3], ZFS01_22[1,4], ZFS01_31[1,3], ZFS01_31[1,4], ZFS01_31[1,5], ZFS01_41[1,3], ZFS01_42[1,3], ZFS01_51[1,3], ZFS01_51[1,4], ZFS01_51[1,5], ZFS01_52[1,3], ZFS01_52[1,4], ZFS01_52[1,5])* byla tato kontrola překvalifikována ze závažné chyby na varování. Díky tomu nesplnění výše zmíněné podmínky nepovede k neúspěšnému odevzdání výkazu, ale pouze k aktivaci varování, které vykazující subjekt upozorní, že součet hodnot uvedených na řádcích 2-9 v datové oblasti ZFS01_13 musí odpovídat součtu smluv zprostředkovaných ve všech pro daný vykazující subjekt relevantních oblastech vyjma neživotního pojištění. Upozorňujeme však, že výše uvedené pravidlo nadále platí a jeho plnění může být předmětem navazující dohledové činnosti ČNB.
- 2) Kvůli časté absenci informace o pojistiteli, se kterým měl vykazující subjekt sjednané pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem své činnosti, je nově údaj o pojistiteli (identifikátor, např. IČO nově i LEI kód) povinnou položkou. Jedná se o řádek 8 v datové oblasti ZFS01_20, řádek 6 v datových oblastech ZFS01_30, ZFS01_40 a ZFS01_50. Pokud k okamžiku vyplnění výkazu nemá vykazující subjekt oprávnění k výkonu dané činnosti (např. bude oprávnění zrušeno v mezidobí mezi vygenerováním výkazu a jeho samotným vyplňováním ze strany vykazujícího subjektu), je uvedení pojistitele dobrovolné, nicméně je i přesto nutné v příslušných polích vyplnit minimálně 00000000 (8 nul). Pokud oprávnění k výkonu dané činnosti k okamžiku vyplnění výkazu vykazující subjekt má, ale nedisponuje pojištěním odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem jeho činnosti, musí uvést rovněž 00000000 (8 nul) a zdůvodnit absenci tohoto pojištění v poli komentář vždy na konci každého bloku. V případě, že je daná datová oblast prázdná, bude vykazující subjekt na absenci údaje o pojistiteli upozorněn prostřednictvím chybového protokolu, který obdrží po odeslání výkazu. V případě, že údaj o pojistiteli nebude jediným údajem v rámci dané datové oblasti, bude vykazující subjekt upozorněn na absenci údaje o pojistiteli prostřednictvím formátové kontroly, která neumožní odevzdat výkaz, aniž by byl daný údaj doplněn. Pokud vykazující subjekt uvede z jakéhokoliv důvodu 00000000 (8 nul) a zároveň použití tohoto náhradního identifikátoru nevysvětlí v příslušném komentáři na konci příslušného datového bloku, bude rovněž upozorněn prostřednictvím chybového protokolu po odevzdání výkazu a vykazovací povinnost nebude splněna, dokud vykazující subjekt vysvětlí v komentáři neuvede.
- 3) Častým problémem bylo odstraňování řádků, potažmo jednotlivých údajů, v datových oblastech obsahujících variabilní řádky (tedy tabulku s nastavitelným množstvím řádků). Vzhledem k tomu, že se jednalo o nejčastěji detekovaný problém v rámci výkazu, byl doplněn podrobný návod, jak tyto změny provádět, a to ve všech relevantních datových oblastech výkazu.
- 4) Odstranění vybraných řádků je řešením pro splnění vykazovací povinnosti například pokud se nedaří úspěšně odeslat výkaz a chybový protokol se odkazuje na datovou oblast, ve které subjekt nebyl činný. Poté doporučujeme odstranit veškeré řádky. Výkaz dále neumožňuje ponechání řádku s nulovými hodnotami v oblasti pro vykazování zprostředkované produkce, a proto je nutné takový řádek odstranit.
- 5) Časté byly i případy, kdy byl uveden počet zprostředkovaných smluv, ale již nebyl uveden jejich objem. Z tohoto důvodu byla zavedena v relevantních datových oblastech kontrola zajišťující, že pokud je uveden nenulový počet zprostředkovaných smluv, musí být i navazující objem nenulový. Vedle této kontroly byla rovněž zavedena kontrola toho, že uvedený objem je větší než uvedený počet zprostředkovaných smluv. U produkce v oblasti investic je kontrola nastavena ve vztahu k počtu předaných pokynů k nákupu a jejich objemu.
- 6) Častým nedostatkem bylo rovněž započítávání vázaných zástupců, resp. doplňkových pojišťovacích zprostředkovatelů, do počtu pracovníků. Přímo v datových oblastech ZFS01_20, ZFS01_30, ZFS01_40 a ZFS01_50 formuláře výkazu proto byla doplněna textace (bez vázaných

zástupců, doplňkových pojišťovacích zprostředkovatelů a jejich pracovníků) / (bez vázaných zástupců a jejich pracovníků).

- 7) Oproti výkazu za rok 2021 je ve výkazu za rok 2022 nutné uvést jméno a příjmení, telefonní číslo a e-mailovou adresu kontaktní osoby ve smyslu ustanovení § 4 odst. 3 vyhlášky č. 518/2020 Sb., o předkládání informací zprostředkovateli finančních služeb České národní bance, a to přímo do komentáře v datové oblasti ZFS01_14 formuláře výkazu.
- 8) Jako finanční instituci, pro kterou samostatný zprostředkovatel dle ZDPZ vykazuje produkci, je nutné uvádět ty spolupracující subjekty, které jsou v dané oblasti distribuce poskytovateli finančních služeb (pojišťovna nebo zajišťovna).
- 9) Jako finanční instituci, pro kterou investiční zprostředkovatel dle ZPKT vykazuje produkci, je nutné uvádět pouze ty spolupracující subjekty, které jsou v dané oblasti distribuce poskytovateli finančních služeb (banka s příslušným oprávněním, investiční společnost nebo obchodník s cennými papíry).
- 10) Jako finanční instituci, pro kterou samostatný zprostředkovatel dle ZDPS vykazuje produkci, je nutné uvádět pouze ty spolupracující subjekty, které jsou v dané oblasti distribuce poskytovateli finančních služeb (penzijní společnost).
- 11) Jako finanční instituci, pro kterou samostatný zprostředkovatel dle ZSÚ vykazuje produkci, je nutné uvádět pouze ty spolupracující subjekty, které jsou v dané oblasti distribuce poskytovateli finančních služeb (banka a nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru).
- 12) Jako finanční instituci, pro kterou samostatný zprostředkovatel dle ZSÚ zprostředkoval úvěr ze stavebního spoření podle ustanovení § 5 odst. 2 (úvěr ze stavebního spoření podle zákona o stavebním spoření) a § 5 odst. 5 (tzv. překlenovací úvěr) zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů (viz § 2 odst. 2 písm. c) ZSÚ), musí být vždy pouze stavební spořitelna. Stavební spořitelna současně nebude figurovat jako spolupracující subjekt, pro nějž samostatný zprostředkovatel dle ZSÚ zprostředkoval úvěr na bydlení (mimo stavební spoření).
- 13) Vykazující subjekt musí poskytnout úplné informace, které jsou po něm ve výkazu vyžadovány. Jedná se především o vyčerpávající výčet všech srovnávačů/webových stránek, využívaných k činnosti vykazujícího subjektu, nebo uvedení úplného počtu stížností, který byly podány např. na vázané zástupce/tipaře vykazujícího subjektu.
- 14) Do počtu tzv. "tipařů" musí vykazující subjekt zahrnout všechny pracovníky, využívané k vyhledávání klientů. Do tohoto výčtu spadají taktéž tzv. call-centra, která vykazující subjekt k oslovování klientů využívá.
- 15) Vykazovací povinnost, spojená s uvedením zprostředkovaného předepsaného pojistného samostatným zprostředkovatelem podle ZDPZ, se vztahuje pouze na předepsané pojistné z nově zprostředkovaných smluv, nikoli na předepsané pojistné z historicky zprostředkovaných smluv. Smlouvy zprostředkované v době před předemtným obdobím se uvádějí pouze do buněk ZFS01_20[9,1] a ZFS01_20[10,1] jako pojistné smlouvy ve správě, pokud zprostředkovatel vykonává její správu.
- 16) Nelze zaměňovat (příp. považovat za shodnou) produkci samostatného zprostředkovatele dle ZDPZ (údaje vykazovány v rámci datových oblastí ZFS01_20 až ZFS01_27) s produkcí tzv. flotiláře, resp. činnost pojistníka dle § 4 ZDPZ (údaje vykazovány pouze v datové oblasti ZFS01_12).
- 17) Pokud je produkce vykazujícího subjektu v ČR zprostředkována pro zahraniční spolupracující subjekt (např. pojišťovna nebo banka), vykonávající svoji činnost na území ČR na základě notifikace, či formou pobočky, není taková produkce zprostředkováním vybrané finanční služby do zahraničí a musí být na ni nahlíženo jako na činnost vykonanou na území ČR.
- 18) Vykazovací povinnost lze splnit jen a pouze prostřednictvím systému SDAT, a to do 31. 3. 2023. Za splněnou je tato povinnost považována až ve chvíli, kdy je vykazujícím subjektem odevzdán v systému SDAT výkaz neobsahující žádné závažné chyby. Bezchybné odevzdání výkazu však nevyklučuje ověření faktického stavu v rámci navazující dohledové činnosti ČNB.
- 19) Je nutné, aby vykazující subjekty měly přizpůsobeny své interní postupy, systémy a evidence tak, aby měly k dispozici výkazem požadované údaje a výkaz mohly předkládat řádně a včas.

V případě neuvedení požadovaného údaje ve výkazu je vykazující subjekt povinen chybějící údaj bez zbytečného odkladu doplnit.

- 20) Vyplněný výkaz nemůže vykazující subjekt odeslat ve formě excel souboru prostřednictvím datové schránky nebo elektronickou poštou (e-mailem). Výkaz je sestavován a poskytován ČNB pouze prostřednictvím systému SDAT.
- 21) Formulář výkazu k vyplnění za příslušný kalendářní rok bude dostupný vykazujícímu subjektu prostřednictvím unikátního hypertextového odkazu, který bude součástí upozornění zasílaného ČNB v průběhu ledna 2023. Pokud má však vykazující subjekt zřízen trvalý přístup do systému SDAT z důvodu jiných vykazovacích povinností, bude mu výkaz zpřístupněn v systému SDAT v den vygenerování hypertextových odkazů, tedy ještě před tím, než mu bude doručeno výše zmíněné upozornění.
- 22) Po kliknutí na unikátní hypertextový odkaz, který vykazující subjekt obdržel od ČNB (popř. zkopírování odkazu do webového prohlížeče), musí vykazující subjekt zadat e-mailovou adresu, na kterou bude zaslán ověřovací kód. Doba pro obdržení ověřovacího kódu je přibližně 15 minut. V případě neobdržení ověřovacího kódu doporučujeme ověřit správnost zadání příslušné e-mailové adresy, příp. i kontrolu správnosti nastavení e-mailové schránky, tj. zda zpráva nebyla zařazena mezi tzv. spamy.
- 23) Každý přístupový link, obdržený vykazujícím subjektem, je unikátní pro přístup do formuláře výkazu pro příslušný rok. Vykazující subjekt tedy nemůže použít hypertextový odkaz, který obdržel v předešlém roce pro splnění jeho současné vykazovací povinnosti. Pro přístup do formuláře musí vždy využít unikátní hypertextový odkaz vygenerovaný pro příslušné vykazovací období.
- 24) Pokud vyplněné pole po stisknutí tlačítka „Zkontrolovat“ zčervená, obsahuje pole údaj v chybně uvedeném formátu (např. uvedení pouze čísel v názvu spolupracujícího subjektu).
- 25) Vyhláška č. 518/2020 Sb., o předkládání informací zprostředkovateli finančních služeb České národní bance, se vztahuje na všechny „zprostředkovatele finančních služeb“ s oprávněním k výkonu této činnosti, a to bez ohledu na to, zda činnost v předmětném období vykonávali, či nikoliv. Pokud zprostředkovatel v předmětném období danou činnost nevykonával, je nutné, aby výkaz vyplnil v ostatních oblastech (např. finanční situace a výsledky hospodaření, pojištění odpovědnosti).
- 26) Pokud jde o varování obsažené v obdrženém protokolu o zpracování dat, ta slouží výhradně jako upozornění vykazujícímu subjektu na fakt, že jím vykázané údaje mohou (tedy nikoliv musí), vykazovat chyby. V případě obdržení varování by se měl vykazující subjekt na příslušné části výkazu zaměřit a ujistit se, že stav výkazu odpovídá skutečnosti. Ověření faktického stavu může být předmětem navazující dohledové činnosti ČNB.
- 27) V případě dodatečné opravy údaje v již sestaveném a poskytnutém výkazu je nutné, aby po jejím zohlednění do výkazu provedla vykazující osoba zmáčknutí oranžového tlačítka zkontrolovat v pravém horním rohu, následně výkaz uložila a poté ho opětovně odeslala. O stavu vykazovací povinnosti je vykazující osoba informována prostřednictvím protokolu o zpracování dat (specifikace případných závažných chyb a varování) po odevzdání výkazu.
- 28) S ohledem na možnost provedení případné opravy nebo upřesnění poskytnutých údajů, doporučujeme zprostředkovatelům finančních služeb pečlivě uschování přístupových údajů k výkazu, např. uložením PDF souboru s přístupovým linkem do systému SDAT na bezpečné místo. Pokud vykazující subjekt nemá připravenou funkcionalitu „Datového trezoru“ v datové schránce, promazávají se mu přijaté zprávy po uplynutí lhůty 90 dní a v případě potřeby opravy dat by si zprostředkovatel finančních služeb musel zažádat o opětovné zaslání přístupového linku. Obdobná situace může nastat při obdržení přístupového linku přes e-mailovou schránku, která může mít rovněž nastavený mechanismus pro odstraňování starších zpráv.
- 29) V případě, že vykazující subjekt potřebuje opravit či doplnit údaje do již podaného výkazu, je nutné, aby si při vstupu do formuláře výkazu ověřil, že se jedná o formulář výkazu určený pro dané období, aby nedošlo k chybné opravě údaje ve výkazu podaného za jiné období. V případě problémů s opravou výkazu je možné kontaktovat ČNB prostřednictvím e-mailové adresy vykaz-zfs@cnb.cz.
- 30) Pro případné dotazy týkající se vykazovací povinnosti je možné využívat k tomu určenou e-mailovou adresu vykaz-zfs@cnb.cz.